

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžrk/2/2017
Identifikačné číslo spisu: 9017200046
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9017200046.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): P. R., narodený dňa XX.XX.XXXX, I., právne zastúpeného: JUDr. Zuzana Pitoňáková, advokátka, Hlavná 77, Prešov, proti žalovanému: Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SPFZ/2015/101870-100 zo dňa 07.10.2015, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/46/2015-41 zo dňa 21.10.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SPFZ/2015/101870-100 zo dňa 07.10.2015, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvoinštančné správne rozhodnutie č. DE/2014/20955-200 zo dňa 24.03.2014, ktorým sa zamietol návrh na povolenie obnovy konania a ponechalo sa v platnosti pôvodné rozhodnutie č. DE/2013/14459/4840/PER-500 zo dňa 18.03.2013, ktorým sa žalobcovi poskytla náhrada v peniazoch za pozemky, ktoré nebolo možné zo zákonných dôvodov vydať. Náhradu trov konania správny súd účastníkom nepriznal.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd konštatoval, že predmetom preskúmania bolo rozhodnutie o nepovolení (zamietnutí) návrhu žalobcu na obnovu konania žalovaného zo dňa 18.03.2013. Zdôraznil, že obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len zo zákonov taxatívne stanovených dôvodov a jeho účelom je odstrániť nezákonnosť v prípadoch, ak nastala situácia uvedená v § 62 ods. 1 Správneho poriadku.

3. Konštatoval, že v danom prípade prvostupňový správny orgán aj žalovaný správne argumentovali, že

pozemky nebolo možné oceňovať ako stavebný pozemok, ale ako ornú pôdu, keďže znalecký posudok Ing. P. bol vypracovaný pre účely zákona č. 503/2003 Z. z., ktorého účelom bolo navrátenia vlastníctva k pozemkom, ktoré tvoria poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria, a lesný pôdny fond (§ 1 zákona č. 503/2003 Z. z.), znalec bol povinný pozemok oceniť podľa druhu pozemku v čase prechodu na štát (§ 6 ods. 5 zákona č. 503/2003 Z. z.), pričom pre správny orgán bol záväzný druh pozemku uvedený vo výrokovvej časti reštitučného rozhodnutia č. 2011/0168-12 PZ zo dňa 02.08.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.09.2011. Z tohto rozhodnutia pre správny súd nepochybne vyplývalo, že žalobca spĺňal podmienky § 3 ods. 1 písm. m/ zákona č. 503/2003 Z. z. vo vzťahu k pozemkom v k.ú. L. tam presne špecifikovaným, druh pozemkov roľa, o celkovej výmere 2 128 m².

4. Vo vzťahu k namietanej nepreskúmateľnosti (prečo bol pre správny orgán aj znalca Ing. P. záväzný výrok rozhodnutia zo dňa 02.08.2011 o druhu pozemku) správny súd poukázal na účel zákona č. 503/2003 Z. z., ale aj znenie § 6 citovaného zákona z ktorého vyplýva, že konanie o náhrade je v podstate pokračovaním reštitučného konania, kompetencie žalovaného sú dané práve týmto ustanovením, a teda nejde o samostatné konanie, v ktorom sa otázka druhu pozemku rieši v novom konaní.

5. Mal za to, že nepochybil preto správny orgán, ak vychádzal zo znaleckého posudku znalca Ing. P., ktorý oceňoval pozemky ako ornú pôdu (roľu) a žalobca nedôvodne argumentoval, že sa rozhodnutie opiera o dôkaz, ktorý je nepravdivý. Keďže neboli splnené zákonné predpoklady pre povolenie obnovy konania uviedol, že správne orgány rozhodli správne.

6. V ďalšom poznamenal, že rozhodnutia správnych orgánov vychádzajú z náležite zisteného skutkového stavu, ktorý bol správne právne posúdený. Jednotlivým zisteniam korešponduje zaslaný administratívny spis, v ktorom sa nachádzajú všetky rozhodnutia na ktoré správne orgány odkazovali. Z uvedených dôvodov správny súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, keďže sa nestotožnil s námietkou žalovaného, že ide o rozhodnutie procesnej povahy, ktoré správny súd nepreskúma.

7. Rozsudok napadol sťažovateľ kasačnou sťažnosťou z dôvodu, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p. a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.

K nesprávnemu procesnému postupu, ktorým sa znemožnilo účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces:

8. Sťažovateľ poukázal na to, že žalovaný nepredložil v súlade s výzvou súdu úplný, žurnalizovaný a originálny spisový materiál a poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 66/1998), podľa ktorej je dôvodom na zrušenie správneho rozhodnutia aj nepredloženie administratívneho spisu v požadovanej forme. Krajský súd podľa sťažovateľa vôbec nereagoval na uvedené tvrdenia o tom, že predložený administratívny spis nie je úplný a zažurnalizovaný.

9. Zároveň sťažovateľ poukázal na to, že podľa § 491 ods. 2 S.s.p. druhá veta, by mal súd vo veci rozhodovať podľa Občianskeho súdneho poriadku (konkrétne § 250j ods. 3 O.s.p.) a napadnuté rozhodnutie žalovaného orgánu zrušiť z dôvodu, že nepredložil kompletný administratívny spis. Krajský súd sa však podľa názoru sťažovateľa touto argumentáciou tiež vôbec v rozsudku nezaoberal a k nej sa ani nevyjadril, ani neuviedol prečo na základe argumentov sťažovateľa nie sú dané dôvody na aplikáciu O.s.p. s tým, že aj keď v odôvodnení rozsudku citoval § 491 ods. 2 S.s.p. neuviedol, prečo s poukazom na druhú vetu tohto ustanovenia na vec neaplikoval O.s.p. Dodal, že pokiaľ súd rozhoduje o žalobe, ktorá bola podaná ešte v čase účinnosti O.s.p. avšak už v čase, keď je účinný S.s.p. a S.s.p. neobsahuje ustanovenia, ktoré by boli dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, avšak takéto ustanovenia boli obsiahnuté v O.s.p., nie je možné aplikovať ustanovenia S.s.p. a v takom prípade je potrebné použiť ustanovenia O.s.p.. Ešte poznamenal, že právo na spravodlivý proces v konaní o správnych žalobách, ako základné ľudské právo zakotvené v čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky zahŕňa v sebe aj právo na to, aby sa vo veci účastníka konania rozhodovalo podľa relevantnej

právnej normy. Pokiaľ krajský súd vo veci žalobcu nerozhodoval podľa Občianskeho súdneho poriadku, napriek, že mu táto povinnosť vyplýva z § 491 ods. 2, druhá veta S.s.p., porušil tým sťažovateľove právo na spravodlivý proces.

10. Podľa názoru sťažovateľa je aj nepredloženie úplného administratívneho spisu dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, keďže nie je možné zistiť, či skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia je v rozpore s administratívnymi spismi. Ani touto argumentáciou sa krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku podľa sťažovateľa nezaoberal, a teda vec nesprávne právne posúdil, keď neaplikoval ustanovenie § 191 ods. 1 písm. f) S.s.p. a napadnuté rozhodnutie správneho orgánu nezrušil.

K nesprávnemu právnemu posúdeniu v samotnom merite veci:

11. Napriek tomu, že rozsudok krajského súdu má 15 strán, okrem popisu celého priebehu konania pred správnym orgánom a krajským súdom, rozsudok krajského súdu neobsahuje žiadne skutočnosti, ktorými by sa krajský súd s argumentami obsiahnutými v žalobe vysporiadal.

12. Rozhodnutie žalovaného je podľa názoru sťažovateľa nezákonné, pretože sťažovateľ bol ním a postupom ktorý mu predchádzal ukrátený na svojich subjektívnych právach, vychádzajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov. Rozhodnutie žalovaného mal zároveň za nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov s tým, že žalovaný vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Tvrdenie žalovaného, že znalec Ing. P. postupoval pri oceňovaní pozemkov správne, pretože je povinný oceniť vykonať podľa druhu pozemku v čase prechodu na štát (§ 6 ods. 5 reštitučného zákona), pričom záväzným druhom pozemku je druh pozemku uvedený vo výrokovej časti rozhodnutia správneho orgánu považoval sťažovateľ za ničím nepodložené. Znalecký posudok Ing. P. mal za nepravdivý, pretože je v rozpore s ustanoveniami reštitučného zákona, vyhl. 205/1988 Zb. a vyhl. 85/1976 Zb. Predmetné pozemky boli podľa sťažovateľa v čase prechodu na štát stavebnými pozemkami a ako také mali byť oceňované. Z uvedeného vyvodil, že v čase prechodu pozemku na štát neboli predmetné pozemky „rolou“ ako to uvádza žalovaný ale stavebným pozemkom a ako stavebný pozemok mali byť aj ocenené za účelom poskytnutia finančnej náhrady za pozemky, ktoré sa nevydávajú.

14. V ďalšom poukázal na rozsudok najvyššieho súdu č. Cpj 140/89 zo dňa 03.11.1988 ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/136/2008 zo dňa 22.10.2008.

15. Návrh na obnovu konania sťažovateľ odôvodnil existenciou nového znaleckého posudku vypracovaného znalcom Ing. I., ktorý pri oceňovaní pozemkov vychádzal z ustanovenia § 14 ods. 1 vyh. č. 205/1988 Zb. v znení účinnom k 24.6.1991. Sťažovateľ mal za to, že žalovaný sa s dôvodmi obnovy konania s poukazom na znalecký posudok znalca Ing. I. vôbec nevysporiadal a znaleckým posudkom Ing. I. sa vôbec nezaoberal. Žalovaný tým, že nevyhovel návrhu na obnovu konania z dôvodov podľa § 62 písm. e) Správneho poriadku, napriek tomu, že dôvody na obnovu konania boli dané, nesprávne vec právne posúdil. Podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný sa nevysporiadal s rozpormi v znaleckých posudkoch, na ktoré žalobca v návrhu na obnovu konania poukazoval, znaleckým posudkom Ing. I. a dôvodmi obnovy s poukazom na znalecký posudok Ing. I. sa vôbec nezaoberal a svoj názor o tom, že pre znalca je pri oceňovaní pozemkov rozhodujúca výroková časť rozhodnutia správneho orgánu, ktorý určuje, aký druh pozemku ide, ničím neodôvodnil. Podľa § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p. rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

16. Opätovne uviedol, že z rozsudku krajského súdu sa sťažovateľ nedozvedel, prečo je možné znalecký posudok, ktorý bol vyhotovený v rozpore s právnymi predpismi, ktoré je potrebné aplikovať pri oceňovaní nehnuteľností, považovať za správny.

17. Poznamenal, že pokiaľ znalec oceňuje pozemok, má vychádzať práve z ustanovenia § 6 ods. 5 zák. č. 203/2003 Z. z. a oceňovať pozemok podľa jeho druhu v čase prechodu na štát. Ak bol v čase prechodu na štát pozemok, za ktorý mal byť žalobcovi poskytnutý náhradný pozemok stavebným pozemkom, mal byť ocenený ako stavebný pozemok a to bez ohľadu na to, že čo je uvedené vo výroku rozhodnutia OPÚ č. 2011/01628-12 PM z 2.8.2011. To, či určitý pozemok je roľou, stavebným pozemkom, alebo iným druhom pozemku nie je podľa sťažovateľa možné určiť rozhodnutím orgánu verejnej správy, keďže pre posúdenie druhu pozemku sú rozhodujúce právne predpisy, ktorými sa má riadiť aj znalec pri oceňovaní pozemkov, a ktorými sa Ing. P. pri oceňovaní pozemkov neriadil.

18. Z uvedeného mal za zrejmé, že dôvody na obnovu konania podľa § 62 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku boli dané, keďže znalecký posudok Ing. P., z ktorého žalovaný pri svojom rozhodovaní vychádzal sa ukázal ako nepravdivý a to aj s poukazom na znalecký posudok Ing. T. I.. Krajský súd tak vec nesprávne právne posúdil, keď považoval rozhodnutie žalovaného za správne a žalobu zamietol a to napriek tomu, že rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a bolo nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

19. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby kasačný súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že zruší rozhodnutia žalovaného a vráti mu vec na ďalšie konanie.

20. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril v podaní zo dňa 14.02.2017, v ktorom uviedol, že rozsudok správneho súdu považuje v celom rozsahu za správny, zákonný a spravodlivý. Uviedol, že v celom rozsahu zotráva na skutočnostiach, ktoré uviedol v jeho vyjadrení zo dňa 26.04.2016, číslo: SPFZ/2016/044179. K ostatným sťažovateľom uvádzaným tvrdeniam a skutočnostiam uviedol, že tieto považuje za nedôvodné. V zmysle § 461 S.s.p. navrhol, aby kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť v celom rozsahu ako nedôvodnú.

21. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.), je prípustná (§ 439 S.s.p.) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 S.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. apríla 2018 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

22. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv proti rozhodnutiu žalovaného, ktorým zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil rozhodnutie orgánu verejnej správy prvej inštancie, ktorým bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania a bolo ponechané v platnosti pôvodné rozhodnutie o poskytnutí náhrady v peniazoch za pozemky, ktoré nebolo možné zo zákonných dôvodov vydať, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a orgánu verejnej správy prvej inštancie, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 62 ods. 1 Správneho poriadku, konanie pred správnym orgánom ukončené rozhodnutím, ktoré je právoplatné, sa na návrh účastníka konania obnoví, ak

- a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania;
- b) rozhodnutie záviselo od posúdenia predbežnej otázky, o ktorej príslušný orgán rozhodol inak;
- c) nesprávnym postupom správneho orgánu sa účastníkovi konania odňala možnosť zúčastniť sa na

konaní, ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť v odvolacom konaní;

d) rozhodnutie vydal vylúčený orgán (§ 9 a 13), ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť v odvolacom konaní;

e) rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom (ďalej len „reštitučný zákon“), v prípade uvedenom v odseku 1 sa oprávnenej osobe prevedú bezodplatne do vlastníctva iné pozemky vo vlastníctve štátu (ďalej len "náhradný pozemok") v primeranej výmere a bonite, v akej boli jej pôvodné pozemky, a to

a) v prvom poradí v tom istom katastrálnom území, v ktorom sa nachádzal pôvodný pozemok alebo v inom katastrálnom území obce, v ktorej katastrálnom území sa nachádzal pôvodný pozemok,

b) v druhom poradí v katastrálnych územiach obcí bezprostredne susediacich s obcou, v ktorej katastrálnom území sa nachádzal pôvodný pozemok, alebo

c) v treťom poradí v okrese, v ktorom sa nachádzal pôvodný pozemok,

ak s tým oprávnená osoba súhlasí, alebo oprávnenej osobe sa poskytne finančná náhrada. Ak oprávnená osoba s náhradným pozemkom trikrát nesúhlasí, poskytne sa jej náhrada v peniazoch. Náhradný pozemok sa prevedie na oprávnenú osobu, ak jej bol rozhodnutím priznaný nárok na náhradu za pozemky alebo za spoluvlastnícky podiel k pozemkom, ak výška takého nároku predstavuje výmeru nad 400 m² a ak nárok v peniazoch je väčší ako 166 eur. Ak oprávnená osoba nespĺňa podmienky na priznanie nároku na náhradu za pozemky, náhrada za pozemky sa poskytne v peniazoch.

Podľa § 6 ods. 5 reštitučného zákona, pozemky, ktoré sa prevedú oprávneným osobám za ich pôvodný pozemok, poskytne Slovenský pozemkový fond, ak pôvodný pozemok bol súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo spoločnej nehnuteľnosti, alebo ich poskytne správca lesného majetku vo vlastníctve štátu 23) (ďalej len "správca"), ak pôvodný pozemok bol súčasťou lesného pôdneho fondu. Ak ide o bezodplatný prevod pozemku z vlastníctva štátu do vlastníctva oprávnenej osoby, ustanovenie § 140 Občianskeho zákonníka sa nepoužije. Finančnú náhradu za pôvodné pozemky, ku ktorým sa vlastníctvo nevracia a za ktoré nebol poskytnutý náhradný pozemok, poskytne Slovenský pozemkový fond podľa druhu pozemku v čase jeho prechodu na štát alebo inú právnickú osobu.

23. Kasačný súd z obsahu administratívneho spisu žalovaného zistil, že dňa 02.08.2011 vydal Obvodný pozemkový úrad Prešov rozhodnutie č. 2011/01628-12 PM, ktorým podľa § 5 ods. 2 reštitučného zákona rozhodol, že sťažovateľ je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 písm. c/ reštitučného zákona a spĺňa podmienky § 3 ods. 1 písm. m/ reštitučného zákona. Keďže nebolo možné sťažovateľovi ako oprávnenej osobe navrátiť vlastníctvo k pozemkom v k. ú. L. (Pkn. vl. 27a; parc. mpč. 163/v, 163/u, 163/t; druh pozemku roľa s celkovou výmerou 2.128 m²) z dôvodu existencie prekážky podľa § 6 ods. 1 písm. a, d/ reštitučného zákona, priznalo sa oprávnenej osobe právo na náhradu podľa § 6 ods. 2 reštitučného zákona. Po právoplatnosti predmetného rozhodnutia sa vykonalo ocenenie príslušných pozemkov vo forme znaleckého posudku - znalecký posudok č. 32/2011 vypracovaný znalcom Ing. Y. P., CSc. (znalcom v odbore poľnohospodárstvo, odvetvie odhad hodnoty poľnohospodárskej pôdy) zo dňa 14.12.2011, v ktorom bola cena predmetných pozemkov stanovená na sumu 91,84 eur.

24. Na podklade rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Prešov zo dňa 02.08.2011 sťažovateľ žiadosťou zo dňa 14.05.2012 a zo dňa 03.01.2013 žiadal o vrátenie predmetných pozemkov. Reakciou na sťažovateľove žiadosti bolo rozhodnutie žalovaného č. DE/2013/14459/4840/PER-500 zo dňa 18.03.2013, ktorým sa rozhodlo, že sa sťažovateľovi ako oprávnenej osobe poskytuje náhrada v peniazoch za pozemky, ktoré nebolo možné zo zákonných dôvodov vydať, čo žalovaný odôvodnil tým, že oprávnená osoba nespĺňa zákonom stanovenú podmienku podľa § 6 ods. 2 reštitučného zákona pre možnosť poskytnutia náhradného pozemku, a to v časti výšky nároku.

25. Dňa 26.03.2014 bol žalovanému doručený návrh sťažovateľa na obnovu konania. Sťažovateľ sa domáhal povolenia obnovy konania pričom svoj návrh odôvodnil tým, že rozhodnutie žalovaného č.

DE/2013/14459/4840/PER-500 zo dňa 18.03.2013 sa opiera o nepravdivý znalecký posudok, pretože cena pozemkov, za ktoré sa má poskytnúť náhrada je vyššia ako 166 eur. Dodal, že o dôvodoch obnovy sa dozvedel dňa 20.02.2014, kedy bol vypracovaný znalecký posudok č. 15/2014 znalcom Ing. T. I..

26. O návrhu na povolenie obnovy konania rozhodol orgán verejnej správy prvej inštancie rozhodnutím č. DE/2014/20955-200 zo dňa 24.03.2014 tak, že návrh zamietol dôvodiac, že skúmal, či na základe dôvodu uvedeného v návrhu na obnovu konania, príp. na základe iných dôvodov uvedených v § 62 ods. 1 Správneho poriadku je možné ukončené konanie obnoviť a dospel k záveru, že neexistuje ani jeden z dôvodov obnovy konania taxatívne uvedený v § 62 ods. 1 písm. a) - e) Správneho poriadku, preto nevznikol právny nárok na to, aby sa konanie obnovilo. Ďalej uviedol, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal naplnenie dôvodu na povolenie obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. e) Správneho poriadku, teda že napadnuté rozhodnutie vychádza z dôkazov, ktoré sa ukázali ako nepravdivé. Poznamenal, že znalecký posudok č. 32/201132/2011 zo dňa 14.12.2011 vyhotovený Ing. P. bol vyhotovený v konaní podľa reštitučného zákona za účelom ocenenia pôvodných pozemkov pričom znalec pri vyhotovení znaleckého posudku vychádzal z právoplatného rozhodnutia správneho orgánu, a preto je takýto znalecký posudok vecne správny a vyhotovený v súlade s právnymi predpismi upravujúcimi navrátenie vlastníctva oprávneným osobám. Dodal, že pri oceňovaní pôvodného pozemku je znalec povinný pozemok oceniť podľa druhu pozemku v čase prechodu na štát (§ 6 ods. 5 reštitučného zákona) pričom záväzným druhom pozemku pre stanovenie ceny je druh pozemku uvedený vo výrokovej časti rozhodnutia správneho orgánu (v prejednávacom prípade druh pozemku - roľa).

27. Na podklade podaného odvolania voči rozhodnutiu orgánu verejnej správy prvej inštancie rozhodol žalovaný tak, že odvolanie sťažovateľa zamietol a prvoinštančné správne rozhodnutie potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia sa v podstate stotožnil s právnym názorom vysloveným prvoinštančným orgánom verejnej správy. V ďalšom uviedol, že ak sťažovateľ nepovažoval ustálenie druhu pozemku vo výrokovej časti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Prešov zo dňa 02.08.2011 za správny, mal ako účastník konania právnu možnosť uplatniť vo vzťahu k predmetnému rozhodnutiu opravný prostriedok. Nad rámec uvedeného doplnil, že reštitučný zákon zmierňuje následky iba niektorých (nie všetkých) krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu, pričom z príslušných ustanovení príslušného právneho predpisu taxatívne vyplýva rozsah majetku, ktorý môže byť predmetom navrátenia oprávnenej osobe. V prípade, ak by bol pôvodný pozemok v čase prechodu na štát stavebným pozemkom, a nie ornou pôdou, ako má vyplývať zo znaleckého posudku č. 15/2014 vyhotoveného Ing. T. I., predloženého sťažovateľom v návrhu na obnovu konania, nemohol by si sťažovateľ ako účastník konania uplatňovať jeho navrátenie podľa reštitučného zákona, ale výlučne podľa zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách. Preto zhodne s právnym názorom prvoinštančného orgánu skonštatoval, že podaný návrh na obnovu konania nespĺňa ani jednu z podmienok taxatívne uvedených v § 62 ods. 1 písm. a) až písm. e) Správneho poriadku.

28. Krajský súd rozhodujúc o správnej žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. V odôvodnení rozsudku správny súd konštatoval, že nepochybil správny orgán, ak vychádzal zo znaleckého posudku znalca Ing. P., ktorý oceňoval pozemky ako ornú pôdu (roľu) a sťažovateľ nedôvodne argumentoval, že sa rozhodnutie opiera o dôkaz, ktorý je nepravdivý. Keďže neboli splnené zákonné predpoklady pre povolenie obnovy konania, rozhodli správne orgány správne. Z uvedených dôvodov správny súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že predmetom preskúmania je rozhodnutie orgánu verejnej správy o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania. Preto sa kasačný súd prioritne zaoberal otázkou splnenia podmienok povolenia obnovy konania.

30. V súvislosti s uvedeným považuje kasačný súd za dôležité zdôrazniť, že jednou zo záruk právnej stability vzťahov založených správnym rozhodnutím je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia. Aj v správnom práve zásadne platí princíp "rei iudicatae", ktorý znamená, že o právoplatne rozhodnutej veci nemožno znova rozhodovať, pričom sa má na zreteli nielen tzv. formálna

právoplatnosť, ale aj materiálnu právoplatnosť. Výnimku tvoria prípady označované v teórii ako mimoriadne opravné prostriedky (obnova konania a preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania), ktorými sa dosahuje náprava právoplatných správnych rozhodnutí. Dôvodom pre takýto postup je existencia závažných skutočností, ktoré spochybňujú správnosť a spravodlivosť rozhodnutia. Spravidla pôjde o nedostatočné zistenie skutkového stavu alebo porušenie takých procesných podmienok, ktoré vyvolávajú pochybnosti o objektivite správneho konania.

31. Účelom obnovy konania je odstránenie uvedených nedostatkov a vydanie nového meritórneho rozhodnutia. So zreteľom na skutočnosť, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, v porovnaní s odvolaním (rozkladom) Správny poriadok ustanovuje určité obmedzenia (dôvodom obnovy môžu byť len skutočnosti ustanovené v Správnom poriadku, časové limity na uplatnenie podnetu a pod.).

32. Všeobecnými predpokladmi obnovy konania sú:

1/ existencia právoplatného rozhodnutia. Týmto opravným prostriedkom nemožno napadnúť rozhodnutie, ktoré nie je formálne právoplatné. Návrh na obnovu konania, ktorý by smeroval proti neprávoplatnému rozhodnutiu, by bolo treba považovať za odvolanie (rozklad). Správny poriadok nepodmieňuje uplatnenie návrhu na obnovu konania využitím riadnych opravných prostriedkov (odvolanie, rozklad);

2/ existencia aspoň jedného z taxatívne ustanovených dôvodov na obnovu konania. V rámci obnovy konania nie sú prípustné iné dôvody, a preto ak by boli uplatnené takéto dôvody, správny orgán by musel takýto podnet zamietnuť;

3/ existencia oprávneného subjektu, ktorý podal návrh na obnovu konania. Oprávneným subjektom na podanie návrhu na obnovu konania je len účastník pôvodného konania. Ak je účastníkov viac, je ním len ten, u ktorého sa vyskytol niektorý zo zákonných dôvodov obnovy konania. Oprávneným subjektom je aj správny orgán, ak nariaďuje obnovu z dôvodov verejného záujmu;

4/ dodržanie lehoty na podanie návrhu na obnovu konania, a to tak subjektívnej, ako aj objektívnej;

5/ neexistencia dôvodov, pre ktoré je obnova konania neprípustná. Týmto dôvodmi sú udelenie súhlasu na občianskoprávny alebo pracovnoprávny úkon, prípadne rozhodnutie vo veci osobného stavu, ak bol účastník dobromyseľný.

33. Sťažovateľ v žalobe i v kasačnej sťažnosti opakovane tvrdil, že obnovy konania sa dožadoval z dôvodu existencie nového znaleckého posudku vypracovaného znalcom Ing. I., ktorý pri oceňovaní pozemkov vychádzal z ustanovenia § 14 ods. 1 vyhlášky č. 205/1988 Zb. o cenách stavieb, pozemkov, trvalých porastov, úhradách za zriadenie práva osobného užívania pozemkov a o náhradách za dočasné užívanie pozemkov (ďalej len „Vyhláška“). Tvrdenie žalovaného, že znalec Ing. P. postupoval pri oceňovaní pozemkov správne, pretože je povinný oceniť vykonať podľa druhu pozemku v čase prechodu na štát (§ 6 ods. 5 reštitučného zákona), pričom závažným druhom pozemku je druh pozemku uvedený vo výrokovvej časti rozhodnutia správneho orgánu, nepovažoval za odôvodnené. Mal za to, že znalec je pri oceňovaní pozemkov viazaný relevantnými právnymi predpismi a je povinný pozemky oceniť v súlade s nimi. Vyjadril názor, že znalecký posudok Ing. P. je nepravdivý, pretože je v rozpore s ustanoveniami reštitučného zákona, Vyhláškou a vyhláškou č. 85/1976 Zb. o podrobnejšej úprave územného konania a stavebnom poriadku. Zdôraznil, že predmetné pozemky boli v čase prechodu na štát stavebnými pozemkami a ako také mali byť oceňované.

34. Z uvedeného bolo podľa názoru kasačného súdu zrejmé, že sťažovateľ oprel svoj návrh na povolenie obnovy konania o dôvody podľa § 62 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku.

35. Kasačný súd dáva v súvislosti s uvedeným do pozornosti, že v konaní o povolení obnovy konania nesie dôkazné bremeno vždy navrhovateľ (sťažovateľ) a to jednak pokiaľ ide o dôvody povolenia obnovy a jednak aj v súvislosti s preukázaním včasnosti podania návrhu. Nie je povinnosťou orgánu verejnej správy zisťovať dôvody pre povolenie obnovy konania - tie má zistiť, preukázať a predložiť orgánu verejnej správy účastník konania. Orgán verejnej správy po podaní návrhu má len posudzovaciu povinnosť, teda preskúmava a posudzuje, či dôvody uvádzané navrhovateľom sú dôvodmi v zmysle Správneho poriadku a zároveň, či bol návrh podaný včas.

36. V súvislosti s uvedeným kasačný súd uvádza, že sťažovateľ v priebehu konania o povolení obnovy konania zlyhal pri preukázaní existencie dôvodu obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku, a teda, že rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré sa ukázali ako nepravdivé. Kasačný súd má z administratívneho spisu žalovaného za preukázané, že k oceneniu predmetných pozemkov došlo na podklade rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Prešov č. 2011/01628-12 PM zo dňa 02.08.2011 znaleckým posudkom č. 32/2011 vypracovaným znalcom Ing. P., ktorý pri určovaní ceny predmetných pozemkov (91,84 eur) vychádzal z výroku uvedeného rozhodnutia, v ktorom bol ako druh pozemku stanovená roľa. K tomu najvyšší súd dodáva, že právoplatným rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu Prešov sa rozhodovalo podľa reštitučného zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom, ktoré tvorili buď poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria alebo lesný pôdny fond, z čoho jednoznačne vyplýva, že v prípade, ak by bol pôvodný pozemok v čase prechodu na štát klasifikovaný ako stavebný pozemok, zmiernenia krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkovi stavebného pozemku by sa bolo možné domáhať len podľa zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách.

37. V ďalšom považuje kasačný súd za dôležité poukázať na skutočnosť, že danosť dôvodu obnovy konania resp. nepravdivosť znaleckého posudku č. 32/2011 vypracovaného znalcom Ing. P., (ktorý bol podkladom rozhodnutia žalovaného č. DE/2013/14459/4840/PER-500 zo dňa 18.03.2013, ktorým sa určila náhrada v peniazoch) oprel sťažovateľ o nový znalecký posudok (znalecký posudok č. 15/2014 vypracovaný znalcom Ing. T. I.), ktorý priložil k návrhu na obnovu konania. Zo sťažovateľom predloženého znaleckého posudku vyplýva, že znalec pri stanovení cenu pozemku vychádzal zo skutočnosti, že predmetný pozemok bol vyvlastnený za účelom výstavby materskej školy, preto cenu pozemku stanovil v zmysle § 14 ods. 1 Výhlášky ako za pozemok určený na stavbu vo výšky 1.313,84 eur.

38. Vo vzťahu k záverom znaleckého posudku Ing. P. a Ing. I., ktoré sú rozdielne, kasačný súd ustálil, že reštitučný zákon jednoznačne v ustanovení § 6 ods. 2 v spojení s ustanovením § 6 ods. 5 stanovuje, že náhradu v peniazoch za pôvodné pozemky poskytne žalovaný podľa druhu pozemku v čase jeho prechodu na štát alebo inú právnickú osobu. Druh pozemku, ktorého navrátenie sa sťažovateľ domáhal, bol určený vyššie spomínaným rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu Prešov zo dňa 02.08.2011 ako roľa, preto bol výrokom právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu verejnej správy určený druh pozemku záväzným určením druhu pozemku pre stanovenie ceny pozemku v znaleckom posudku. K uvedenému kasačný súd dodáva, že sťažovateľ ako účastník správneho konania mal možnosť v prípade nesúhlasu s určeným druhom pozemku po doručení predmetného rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Prešov zo dňa 02.11.2011 podať opravný prostriedok.

39. Vo svetle uvedeného nemohol Najvyšší súd Slovenskej republiky postupovať inak, ako súhlasiť s právnymi závermi orgánov verejnej správy a krajského súdu, že neboli splnené predpoklady pre povolenie obnovy konania.

40. Kasačný súd sa preto v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami orgánov verejnej správy ako aj s ich právnym posúdením, v konaní, ani v rozhodnutiach týchto orgánov nezistil porušenie žiadneho z ustanovení Správneho poriadku ani iného právneho predpisu. Správne rozhodnutia oboch inštancií obsahujú všetky náležitosti v zmysle § 47 Správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, v odôvodnení orgány verejnej správy uviedli skutočnosti, ktoré boli podkladom rozhodnutia, akými úvahami boli vedené pri hodnotení dôkazov a ako sa vyrovnali s návrhmi a námietkami sťažovateľa a s jeho vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

41. Vo svetle uvedeného považuje kasačný súd zistenie skutkového stavu na posúdenie veci za dostačujúce. Kasačný súd uvádza, že rovnako má za nesporný skutkový stav tak, ako ho v podrobnostiach opísal krajský súd v preskúmanom rozhodnutí. Kasačný súd po oboznámení sa s pripojeným súdnym a administratívnym spisom musí konštatovať, že v predmetnej veci nebolo možné postupovať inak, ako súhlasiť so závermi prijatými krajským súdom v napadnutom rozhodnutí, že

napadnuté rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom, nakoľko krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil, a s ktorými sa kasačný súd v celom rozsahu stotožňuje.

42. Kasačný súd dospel zhodne ako krajský súd k záveru, že orgány verejnej správy oboch inšancií postupovali v danej veci v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážili dostatok skutkových podkladov, na základe ktorých náležitým spôsobom zistili skutkový stav a aplikáciou relevantných zákonných ustanovení zo skutkových okolností vyvodili správny právny záver, a preto krajský súd nepochybil, keď žalobu sťažovateľa zamietol.

43. Kasačný súd zdôrazňuje, že sťažovateľ nevyvrátil žiadnym hodnoverným spôsobom skutočnosti a skutkový stav, ktorý bol zistený orgánmi verejnej správy, a s ktorými sa stotožnil aj krajský súd, a preto za takýchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného je i podľa názoru kasačného súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutkového stavu veci. Preto, ak krajský súd dospel k záveru, že skutkový stav veci bol v správnom konaní spoľahlivo zistený a postup ako aj rozhodnutia orgánov verejnej správy v oboch inšanciách považoval za vydané v súlade so zákonom, bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorým zamietol žalobu sťažovateľa, považovať za správne.

44. Pokiaľ teda, krajský súd vyhodnotil námietky sťažovateľa proti rozhodnutiu žalovaného za nedôvodné a rozhodnutie žalovaného považoval za súladné so zákonom a žalobu sťažovateľa podľa § 190 S.s.p. zamietol, kasačný súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením jeho rozhodnutia, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol ďalšie dôvody, ktoré sú uvedené vyššie.

45. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľa sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, a preto ďalšie námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 S. s. p. ako nedôvodnú zamietol.

46. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a rovnako aj žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.).

47. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.